

COGNOMS I NOM.....grup.....data.....

Un quart individu, al qual tot li va bé, malgrat que veu que d'altres persones han de lluitar amb grans dificultats (a les quals, sens dubte, ell també podria prestar ajut), pensa d'aquesta manera: «¿què m'importa? ¡Cadascú pot ser tan feliç com vulgui el cel o com pugui fer-se ell mateix; jo no li llevaré pas res ni mai l'envejaré; es tracta només que no tinc gens de ganes d'aportar res al seu benestar o d'assistir-lo en el destret!» Ara: si aquesta manera de pensar esdevingués una llei universal de la naturalesa, el gènere humà podria certament subsistir i, sens dubte, encara millor que quan tothom parloteja de compassió i de benevolència o fins i tot s'apressa a practicar ocasionalment accions d'aquesta mena, però també, així que pot, enganya, ven el dret dels homes o li causa qualsevol altre perjudici. Tanmateix, bé que és possible que pugui subsistir segons aquella màxima una llei universal de la naturalesa, és nogensmenys impossible de *voler* que un tal principi valgui pertot arreu com a la llei de la naturalesa. Una voluntat que decidís això, en efecte, es contradiria ella mateixa, en la mesura que poden produir-se certament molts casos en què aquest individu freturi de l'amor i de la compassió dels altres i en què, a causa d'aquesta llei de la naturalesa sorgida de la seva pròpia voluntat, es llevaria ell mateix tota esperança d'aconseguir l'assistència que desitja.

KANT, Emmanuel. *Fonamentació de la metafísica dels costums*

1. Expliqueu el sentit de la frase següent del text i el sentit que té en el conjunt del pensament de Kant: «Tanmateix, bé que és possible que pugui subsistir segons aquella màxima una llei universal de la naturalesa, és nogensmenys impossible de voler que un tal principi valgui pertot arreu com a la llei de la naturalesa». (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Kant que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [5 punts]

Les preguntes sobre els fins són preguntes sobre quines coses són desitjables. La doctrina utilitarista és que la felicitat és desitjable i que és l'única cosa desitjable com a fi, totes les altres coses són només desitjables com a mitjans per a aquest fi [...].

L'única prova que es pot donar que un objecte és visible és que de fet la gent el veu. L'única prova que es pot oferir que un so és audible és que la gent de fet el sent: i així pel que fa a les altres fonts de l'experiència. De manera semblant, entenc que l'única evidència que és possible aportar que una cosa és desitjable és que la gent realment la desitja. [...] L'única raó que es pot donar a favor que la felicitat general és desitjable és que tota persona, en la mesura que creu que la pot assolir, desitja la pròpia felicitat. Doncs bé, com que això és un fet, no solament tenim tota la prova que és possible donar en aquest cas, sinó també tota la prova que es podria exigir, que la felicitat és un bé: que la felicitat de cada persona és un bé per a aquella persona, i que la felicitat general és, doncs, un bé per a la suma de totes les persones. Amb això, la felicitat adquireix un títol legítim de ser un dels fins de la conducta i, consegüentment, un dels criteris de la moral.

Però això per si sol no demostra que sigui el criteri únic. Per a ser-ho, semblaria necessari mostrar no solament que la gent desitja la felicitat, sinó també que no desitja mai res més. Ara, és ben palpable que la gent de fet desitja coses que en el llenguatge corrent són decididament diferents de la felicitat. Desitgen, per exemple, la virtut i l'absència de vici [...].

MILL, John Stuart. *L'utilitarisme*, IV

2. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text de J.S Mill i com hi apareixen relacionades. [3 punts]
3. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text de J.S. Mill els mots o les expressions següents: [2punt]
  - a) «felicitat»
  - b) «desitjable com a fi»